

A térinformatika megjelenése az NJSzT informatikatörténeti dokumentum- és képtárában

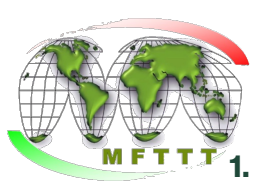
Dr. Mihály Szabolcs

c. egyetemi tanár, az MFTTT volt elnöke

Dr. Remetey-Fülöpp Gábor

az MFTTT örökös tagja, az NJSZT iTF tagja

GISopen 30 konferencia, Óbudai Egyetem, Alba Regia Műszaki Kar
Székesfehérvár, Pirosalma u. 1-3. 2026. április 22-24.

Tartalom

1. **Bevezető gondolatok**
2. **A hazai térinformációs szakterületen működő néhány digitális archívum**
3. **Az NJSZT Informatikatörténeti Fórum bemutatása (1) és (2)**
4. **Térinformatika tematika az NJSZT Informatikatörténeti Fórum részeként**
5. **Az iTF adattárának egyes térinformatikai tárgyú dokumentumai - áttekintés**
 - *Nevezetes iTF Térinformatikai rendezvény előadásai az iTF események rovatban*
 - *Az iTF térinformatikai szekciójának leíró tartalma*
 - *Térinformatikai tárgyú gyűjtemények - példa*
 - *Jellegzetes térinformatikai tárgyú dokumentumok az iTF Adattárban*
 - *Az iTF Térinformatika-történeti Füzetei*
 - **Kiválasztott, térinformatikai vonatkozású tartalmak bemutatása**
 - Rendezvények
 - Könyv
 - Tanulmány
6. **Az iTF képtár térinformatikai tárgyú gyűjteményei - áttekintés**
 - *Az iTF képtár térinformatikai arcképcsarnoka*
 - *Az iTF képtár távérzékelési vonatkozású eseményképei*
 - *Az iTF képtár térinformatikai vonatkozású eseményképei*
 - *Az iTF képtár ,Digitális Föld' vonatkozású eseményképei*
 - *Az iTF képtár földügy, térképészet vonatkozású eseményképei*
7. **Az NJSZT Informatikatörténeti Fórum dokumentumszerver tartalmának élettartama**
8. **Az előadás üzenete**
9. **Köszönetnyilvánítás**
10. **Függelékek**
 - **Értelmező dia**
 - **Rövidítések feloldása 1/2 és 2/2**

Bevezető gondolatok

Tekintsd a múltat, meglátod a jövőt!

Alexandriai könyvtár

A tudomány nemcsak múltunk része, hanem jövőnk kulcsa is

(2025.11.3.)

Kínai közmondás

Az ókori világ legnagyobb könyvtára

Magyar tudomány ünnepe

A közeli és távoli múltban létrehozott és értelmezetten rendelkezésre álló adataink, leírásaink, tudásunk, szervezeti és technológiai ismereteink (ismeretelemeink) – mind-mind, kivétel nélkül – potenciális részesei új tudás, ismeret és adat létrehozásának. Indifferens, hogy az ismeretelemek

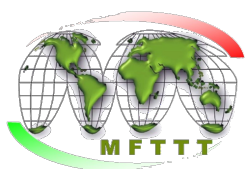
- a közeli múltból valók és ezért hétköznapi értelemben „forgalomban” vannak, könnyen elérhetők, s még nincsenek archiválva,*
- avagy nem a közeli múltból valók, ezért látszólag nincsenek „forgalomban”, látszólag feledésbe merültek, viszont archiválva vannak.*

Ha a múlt ismeretelemei nem kerülnek archiválásra, akkor azok elvésznek és nem válhatnak részeseivé új tudás létrehozásának.

Következtetés:

Az ismeretelemeket értelmezetten, közös normák szerint, modulárisan rendezve, digitálisan, hozzáférhető formában és időállóan kell archiválni ahhoz, hogy

- a világhálón a digitális keresőmotorok az ismeretelemekre rátalálhassanak,
- potenciális képességeik szolgálhassák új tudás létrehozását pl. a big data irányzat, vagy a mesterséges intelligencia eszközeivel.

A hazai térinformációs szakterületen működő néhány digitális archívum

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL):

Kataszteri iratok, telekkönyvek, Adatbázisok Online, Pl. Heves megyei digitalizált kataszteri térképek és iratok

Catastrum, MNL:

A mai és a történelmi Magyarország kataszteri térképeinek nyilvántartási rendszere (2024)

ARCANUM

**Geodézia és Kartográfia
Digitális Térképtár:**

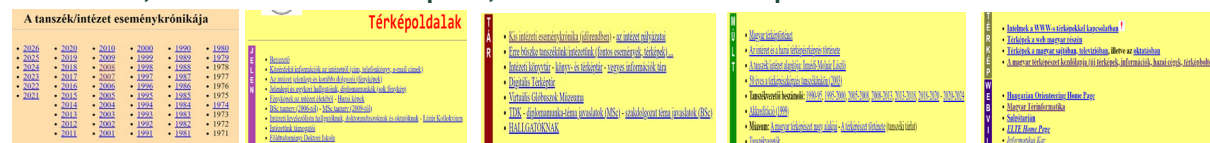
digitális archívuma 1949-2020, 72 év (531 füzet) anyaga
katonai felmérések, kataszteri térképek, történelmi térképek

Lazarus.elte.hu,

ELTE Térképtud. és Geoinform. Intézet
Eseménykrónika, Jelen, Tár, Múlt

FÖMI/LechnerTK:

Digitális geodéziai és térképi adatok
Digitális légifényképek kb. 70 évre visszamenőleg
Digitális úrfelvételek, földmegfigyelési adatok, 30-35 évről
CORINE földfelszín-borítási adatok 30 évre, sok időpont
GNSS korrekciós adatok kb. 25 évre visszamenőleg

Kincs: 2004 óta évente archiválva van, de nincs szolgáltatásban:

MePAR adatbázis **TÁMELL adatbázis** **VINGIS adatbázis**

Földhivatali portál (foldhivatal.hu),

Mindenkori Agrárminisztérium, 2000-től

Földügyi ismeret-szolgáltató felület, Földügy, geodézia, térképészet, távérzékelés, integrációs és esemény felülete
Archív felület: Szakmai cikkek a szakma döntő befolyással bíró tudás/ismeret anyagával

MFTTT honlap:

a) Rendezvény előadások archívuma 2013-tól, b) Dokumentumtár, c) WG4SDG anyagai, d) Képtár

GISopen konferencia Archivum:

ÓE ARK Geoinformatikai Intézet, 27 év konferencia előadás és 3 év kiadvány gyűjteménye.

Fény-Tér-Kép konferencia:

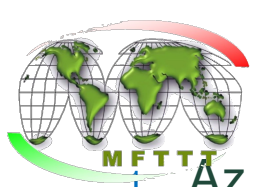
GeolQ Imaging Kft. Archivum Előadások 22 évre visszamenőleg

Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás:

Debreceni Egyetem, Archivum: Előadások 17 éve

Információtörténeti Fórum, NJSzT, Térinformatikai anyagok →

Jelen előadás tárgya

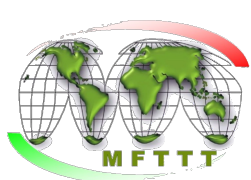
Az NJSZT Informatikatörténeti Fórum bemutatása

(1)

1. Az Informatikatörténeti Fórum (iTF) a Neumann János Számítógéptudományi Társaság (NJSZT) keretein belül az egyik szakosztályként, **2009 januárjában alakult** szakmai közösség.
2. Az iTF **feladata** a magyar informatikatörténet tevékeny alakjainak, tárgyi emlékeinek, eseményeinek, adatainak, jellemzőinek gyűjtése, rendszerezése, elemzése, feldolgozása, értelmezése, mindezek hozzáférhetővé tétele, bemutatása, terjesztése, oktatási célokra történő felhasználásának előkészítése.
3. **Digitális archívumot** (Adattár, iTA) működtet a szereplőkről, intézményekről, termékekről, rendezvényekről, írásokról, képekről és videókról gyűjtött anyagok tárolása és szolgáltatása céljából.
4. Az iTF nem üzleti vállalkozás, erőforrásai szűkösek, elsősorban önkéntesek működtetik, köztük olyanok, akik maguk részesei voltak a magyar informatika történet első 50 évének,
5. **Eredményeit** a <https://itf.njszt> honlapon publikálja.
6. Az iTF **alapító elnöke** †Dömölki Bálint.
7. Munkáját **Vezetőség** irányítja: Tick József elnök, tiszteletbeli elnökök Havass Miklós, Obádovics J. Gyula, Szelezsán János és a vezetőségi tagok (5 fő).
8. Az Adattár anyagait **Szerkesztőség** (26 fő, köztük 6 fő a Vezetőségből) és 3 fő munkatárs gondozza:
9. **Fenntartója** az NJSZT, **Szponzora** az Óbudai Egyetem **Együttműködő partnerek**: 8 hazai intézmény.
10. A nagyvilág 20 országában, összesen 37 intézménnyel vannak kapcsolatban.
11. **Tárhelyét** a Digital Ocean for Nonprofits támogatói program biztosítja.

Források: 1. <https://itf.njszt.hu/rolunk/> 2. Breuer, Dömölki, Havass: A Data Archive about History of Informatics in Hungary (IEEE HISTELCON 2025, Bonn, https://itf.njszt.hu/wp-content/uploads/2025/10/breuer_histelcon_eloadas_prezentacio.pdf)

Az NJSZT Informatikatörténeti Fórum bemutatása (2)

The screenshot shows the website header for the Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) Informatikatörténeti Fórum. It includes the logo, the organization's name, the forum title, a navigation menu with items like 'HÍREK', 'RÓLUNK', 'KAPCSOLAT', 'ÍTF ESEMÉNYEK', 'TÁRLATOK', 'ADATTÁR', 'IDŐUTAZÁS', 'SZEMÉLYEK', 'INTÉZMÉNYEK', 'TERMÉKEK', 'ÍRÁSOK', 'RENDEZVÉNYEK', 'HANGTÁR', 'VIDEOTÁR', and 'KÉPTÁR', and search bars for 'Belső keresés' and 'Google kere'.

Az Informatikatörténeti Adattár felépítése, tartalma [zárójelben a 2026. áprilisi feltöltöttség]

Személyek

- Ki kicsoda (élő személyek) [549 fő]
- Akik már... (elhunyt személyek) [411 fő]
- Videó portrék [70 fő]

Intézmények

- Vállalatok [258]
- Kutatóintézetek [24]
- Hivatalok [22]
- Társadalmi szervezetek [61]
- Oktatási intézmények [33]
- Jogelődök [106]

Termékek

- Hardver [122]
- Szoftver [44]
- Komplex rendszerek [33]

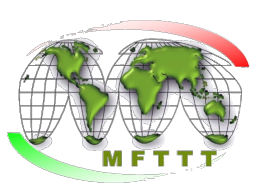
Rendezvények [1505]

Írások [845] + segédanyagok [604]

Videótár

- iTF előadások [655]
- egyedi videók [106]
- egyéb bemutatók [30]

Képtár [6872]

Térinformatika tematika az NJSZT Informatikatörténeti Fórum részeként

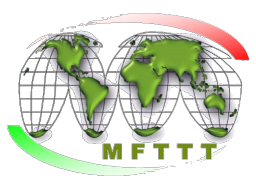
A NJSZT-nál működik **Térinformatikai és Távérzékelési Szakosztály**, ami híven tükrözi azt, hogy a térinformatika részterülete az informatikának.

Az iTF hangsúlyosan kezeli az informatika részterületeit érintő áttekintő tanulmányokat, amelyek között szerepel a térinformatika is: „**Áttekintés a geoinformatika alkalmazásának történetéről Magyarországon**”.

Az iTF Adattárban a térinformatikai tárgyú tartalmak szerepeltetése felfokozódott a 2022. június 24-én az iTF “Nagy Számítástechnikai Műhelyek” sorozatában a Térinformatika témakörében tartott „**A térképektől a digitális Földig vezető rögös út – A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig**” c. rendezvényt követően

Az iTF adatbázisban megjelentettük a térinformatika egy szeletét, amely a földmérők, geométerek, távérzékelők-képfeldolgozók geoinformatikusok által művelt témákról írásokat, események és rendezvények jellemzőit és előadásait, a vonatkozó hazai és nemzetközi szintű tárgyi, személyi és intézményi kapcsolatok és kapcsolódások részletes ismereteit mutatja be.

Jelen előadásban ezekről mutatunk be áttekintést és néhány szemelvényt.

Nevezetes iTF Térinformatikai rendezvény előadásai az iTF ESEMÉNYEK ROVATBAN

Az iTF Nagy Számítástechnikai Műhelyek rendezvény sorozatában 2022-ben megtartott „A térképektől a digitális Földre vezető rögzös út – A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig” c. **iTF rendezvény lendületet adott a térinformatikai tartalom feltöltésének**

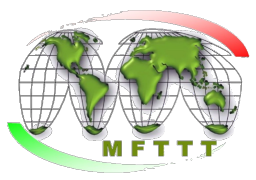

Találatok: 1 - 9

<https://itf.njszt.hu/itf-esemenyek-idorendben/>

térinformatika

Szerző(k) ⚡	Cím ⚡	Esemény ⚡	Év ⚡ EAK ⚡	Videó	Fájl
Szabó György	A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig – Körkérdéses fórum	Térinformatika	2022 iTA/1445		Nincs
Prajcer Tamás	A szocio-ökonómiai információk beépülése a térinformatikába	Térinformatika	2022 iTA/1442		
Niklasz László	A honi térinformatika kezdetei – digitális alaptérkép, térinformatikai alkalmazások a földügyi- és a honvédelmi igazgatás területén, okos város	Térinformatika	2022 iTA/1441		
Baranyi Péter Cservenák Róbert	A térinformatikától a TÉR-Informatikáig – Miénk itt a tér?	Térinformatika	2022 iTA/1440		
Barkóczy Zsolt	Térinformatika megjelenése a kormányzati, önkormányzati döntéstámogatásban	Térinformatika	2022 iTA/1439		Nincs
Sikolya Zsolt	Szemelvények az üzleti, akadémiai, civil és közszféra térinformatikai együttműködéséből az ezredforduló környékén	Térinformatika	2022 iTA/1438		
Remetey-Fülöpp Gábor	A nemzetközi kapcsolatok szerepe a térinformatikai tudástranszfer alakulásában	Térinformatika	2022 iTA/1437		
Dömölki Bálint	A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig – Dömölki Bálint megnyitó beszéde	Térinformatika	2022 iTA/1436		Nincs
Szabó György	Első lépések a „rögzös úton”	Térinformatika	2022 iTA/1435		

Az iTF térinformatikai szekciójának leíró tartalma

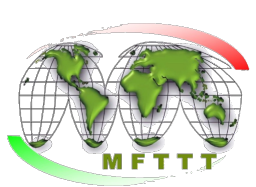
Személyek: 26 fő szakmai önéletrajza pl. Berencei R., Detrekői Á., Niklasz L., Szilágyi J., Havass M., Büttner Gy., Siki Z.

Intézmények: 39 vállalkozás/vállalat leírása pl. **Rendezvények:** DigiKom, Eurosense, Geometria, GeoView, GeoX, Tekiré

Az iTF rendezvény-gyorskeresőjében 72 térinformatikai rendezvény szerepel (lásd még később)

<https://itf.njszt.hu/rendezveny-gyorskereso>

- **Országos Térinformatikai Konferencia**, Szolnok: 1991-től 2006-ig **16 alkalom** Előadás listák hiányosak
- **Térinformatika a felsőoktatásban konferencia**, 1992-től 2009-ig **18 alkalom**, SZIE, Kertészeti, BME, GEO helyszín
- **Térinformatika Konferencia és Szakkiállítás**, Debreceni Egyetem, 2010-től 2025-ig **16 alkalom**, DE+MTA szervezés
Jól dokumentált sorozat. Minden kiadványa elérhető
- **CAMP rendezvények**, 1991-től 1995-ig **5 alkalom**, CAD/CAM/GIS és Multimédia konferencia, kiállítás, MTA SZTAKI,
Az 1994 és az 1995 kiadványai: KSH könyvtárában található
- **FOSS4G-HU Nyílt forráskódú szoftver rendszerek rendezvény**, 2013-tól 2025-ig **12 alkalom**, BME ÁFT, Siki Zoltán,
Jól dokumentált. A programok és előadás hivatkozások rendben
- **Fény-Tér-Kép Konferencia 2024**, Visegrád, GeolQ Imaging Kft Kákonyi G. A >20 rendezvényből csak ez szerepel
- **GIS/LIS konferenciák**, Budapest, 1993-tól 1996-ig **4 alkalom**, OMFB +USAID +CERCO +CEU +FAO rendezvény
- **GISopen konferenciák**, GEO, Székesfehérvár, 1998-tól 2024-ig **27 alkalom**. A leírások kimutatnak a GEO Archivumra
- **AM/FM és Gita Konferencia és Workshop sorozat**, 1995-től 2024-ig **17 alkalom**, évente-kétévente, Gita Műszaki Térinformatika Egyesület, Csemniczky L.. Előadások felsorolva: 1995-2000, hivatkozva: 2001-től
- **PREGA konferencia és kiállítás**, 2015-től 2025-ig évente, **10 alkalom**, Precíziós mezőgazdálkodás és agrárinformatika, IVSZ-NAK-Agroinform, 50-100 előadás, sok-száz-ezer fős részvétel, sok kiállító, előadás felsorolás, de nem elérhetők

Térinformatikai tárgyú gyűjtemények - példa

FÖMI

<https://itf.njszt.hu/intezmeny/fomi/>

- FÖMI Emlékkönyv, 1996
- FÖMI 2009. évi szöveges beszámolója

Kéziratok

- ✓ A Térinformatika helyzete Magyarországon
- ✓ A hazai navigáció története
- ✓ A magyarországi térinformatika forráskönyve 2000
- ✓ A térinformatika alkalmazásainak áttekintő története M.o.-on
- ✓ A térinformatika kezdetei Magyarországon 1973 – 2023
- ✓ A térinformatika személyiségei
- ✓ A térinformatika és alkalmazásai
- ✓ HUNAGI a kezdetektől napjainkig
- ✓ HUNAGI RFG Napló
- ✓ Kis magyar navigáció történet – egy új szakma születése
- ✓ Közművek és térinformatika
- ✓ Szállítási feladatok optimalizálása
- ✓ Towards the Digital Earth
- ✓ Térinformatika szaklap története
- ✓ Térképtelenség, avagy

Írások – egy váratlan érdekesség

- ✓ Az ingatlan-nyilvántartás számítógépesítése I. Ballya Éva, Kertészné Gérecz Eszter, Vámos Ferenc, 1977: iTA/1613)
- ✓ Az ingatlan-nyilvántartás számítógépesítése II. Ballya Éva, Hoffmann Andrea, Lámi Anikó, 1978 iTA/1614)
- ✓ Az ingatlan-nyilvántartás számítógépesítése III. Kertészné Gérecz Eszter, Polgár Judit, 1979 iTA/1615

MFTTT

<https://itf.njszt.hu/intezmeny/mfttt/>

Emlékkönyv a MFTTT 50 éve évfordulójáról

<https://itf.njszt.hu/objektum/emlekkonyv-a-mfttt-50-eve-evfodulojarol/>

ITF Hírek

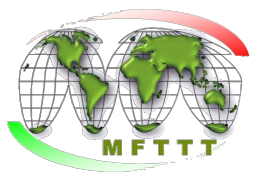
- ✓ ITF Térinformatika-történeti Füzetek

Kiadványok

- ✓ A Térinformatika folyóirat archívuma
- ✓ Döntéselemzés vezetőkkel
- ✓ Resources and Environment Monitoring

Könyvek

- ✓ A magyarországi térinformatika forráskönyve 1994
- ✓ Fejezetek a térinformatika magyarországi történetéből
- ✓ Szilágyi János emlékkönyv

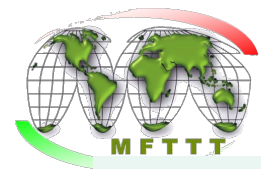

Jellegzetes térinformatikai tárgyú dokumentumok az iTF Adattárban

Találatok: 1 - 12

Cím	Szerzők
A magyarországi térinformatika forráskönyve 1994	Szabó Szilárd
A magyarországi térinformatika forráskönyve 2000	Szabó Szilárd
A térinformatika alkalmazásainak áttekintő története Magyarországon	Havass Miklós Remetey-Fülöpp Gábor Szabó Szilárd
A térinformatika és alkalmazásai	Szalay Pál Baránszky Jób Imre
A Térinformatika folyóirat archívuma	Szabó Szilárd
A Térinformatika helyzete Magyarországon	Szabó Szilárd Kummert Ágnes
A térinformatika kezdetei Magyarországon 1973 – 2023	Mihály Szabolcs Niklasz László
A térinformatika személyiségei	Szabó Szilárd Kummert Ágnes
Fejezetek a térinformatika magyarországi történetéből	Szabó Szilárd Kummert Ágnes
Közművek és térinformatika	Tenke Tibor
Térinformatika szaklap története	Szabó Szilárd
VI. Országos Térinformatikai Konferencia, Szolnok	Tihanyi László

Az iTF Térinformatika-történeti Füzetek

https://itf.njszt.hu/itf_hirek/itf-terinformatika-torteneti-fuzetek/

Az Informatikatörténeti Fórum (iTf) (<https://itf.njszt.hu/>) **tanulmány sorozatot indított** a magyar térinformatika története meghatározó dokumentumaiból, **iTF Térinformatika-történeti Füzetek** címen.

Cél: digitális formában megőrizni a térinformatika történetét meghatározó, másutt még nem publikált dokumentumokat, munkaanyagokat, tanulmányokat. **Ehhez várjuk a megőrzendő dokumentumokat.**

iTF Térinformatika-történeti Füzetek 1 – MEGJELENT

iTF Térinformatika-történeti Füzetek 2 – KIADÁS ALATT

1. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-terinformatika-es-alkalmazasai>
2. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-magyarorszag-terinformatika-forraskonyve-1994>
3. <https://itf.njszt.hu/objektum/fejezetek-a-terinformatika-magyarorszag-tortenetebol>
4. <https://itf.njszt.hu/objektum/resources-and-environment-monitoring>
5. <https://itf.njszt.hu/objektum/szilagyi-janos-emlekkonyv>
6. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-terinformatika-szemelyisegei>
7. <https://itf.njszt.hu/objektum/hunagi-25-eve>
8. <https://itf.njszt.hu/objektum/kis-magyar-navigaciotortenet-egy-uj-szakmaszuletese>
9. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-terinformatika-helyzete-magyarorszagon>
10. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-hazai-navigacio-tortenete>
11. <https://itf.njszt.hu/objektum/szallitasi-feladatok-optimalizalasa>
12. <https://itf.njszt.hu/objektum/kozmuvek-es-terinformatika>
13. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-terinformatika-alkalmazasainak-attekinto-tortenete-magyarorszagon>
14. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-terinformatika-kezdetei-magyarorszagon-1973-2023>
15. <https://itf.njszt.hu/objektum/terkeptelenseg-avagy>
16. <https://itf.njszt.hu/objektum/terinformatika-szaklap-tortenete>
17. <https://itf.njszt.hu/objektum/hunagirfg-naplo>
18. <https://itf.njszt.hu/objektum/towards-the-digital-earth>
19. <https://itf.njszt.hu/objektum/a-magyarorszag-terinformatika-forraskonyve>

1. FÖMI Tudományos Közlemények 1974, Műholdak fotografikus megfigyelése
2. FÖMI Tudományos Közlemények 1985, SADOSA Program System
3. FÖMI Tudományos Közlemények 1985, West-East European Doppler Campaign
4. FÖMI KGO 1987, Geodezicszeszkoe nabljud. doppler szputnikov, IK, SzOGSz
5. FÖMI KGO Tankönyv 1989, Bevezetés a GPS technikába
6. Emlékkönyv a Földmérési és Távérzékelési Intézet harminc évéről, 1967-1997.
7. Kézirat 1999, A szatellita geodéziától a térinformatikáig
8. MTA kézirat 2000, A térinformatika helyzete Magyarországon
9. MTA Tanulmány 2001, A magyar geodézia és távérzékelés és az EU-csatlakozás
10. Európai füzetek 30. 2003, Földtulajdon, földvédelem, földnyilvántartás
11. Cikk 2008, A földügyi intézmény hálózat, nemzeti téradat infrastruktúra és INSPIRE
12. Cikk 2009, Számítástechnika, informatika, térinformatika
13. FÖMI kiadvány 2009, **A FÖMI 2009. évi szöveges beszámolója**
14. Vitaanyag 2011, Az INSPIRE és tagállami feladataink
15. Előadás 2012, Tér adatok és megosztásuk, intelligens közlekedés és mobil GIS
16. Cikk 2014, Térinformatikai infrastruktúrák és szakmai dimenzióváltás
17. Cikk 2016, Térinformatikai szabványok az innovatív termékfejlesztés szolgálatában
18. Előadás 2017, Az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok – földmérés, térinformatika

Földmérési és Távérzékelési Intézet

FÖMI

<https://itf.njszt.hu/intezmeny/fomi>

<https://itf.njszt.hu/> → Adattár → Intézmények → Hivatalok

Alapítás 1967	Postai címei	Alapító	Tevékenysége
Felső vezetői	Kulcsszemélyei	Szám.techn.eszközei	
Fejlesztései	Átalakulásai	Szervezeti felépítése	
Érdekességek (létszám, árbevétel, névhasználat)			

FORRÁSMUNKÁK

[A magyarországi térinformatika forráskönyve 2000](#)
[A magyarországi térinformatika forráskönyve 1994](#)
[A térinformatika alkalmazásainak áttekintő története Magyarországon](#)
[A térinformatika kezdetei Magyarországon 1973 – 2023](#)
FÖMI Emlékkönyv, 1996 (110 oldal) Kiadás alatt
FÖMI 2009. évi szöveges beszámolója Kiadás alatt
[FÖMI K+F eredményei 2004](#)

Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság

MFTTT

<https://itf.njszt.hu/intezmeny/mfttt/>

<https://itf.njszt.hu/> → Adattár → Intézmények → Egyesületek

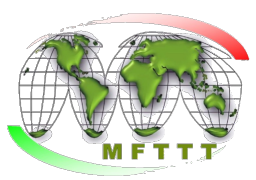
Alapítás 1956	Postai címei	Alapítók	Tevékenysége
Felső vezetői	Kulcsszemélyei	Projektjei	Átalakulásai
Érdekességek (létszám, nevei)		Szervezeti felépítése	

FORRÁSMUNKÁK

MFTTT honlap	MFTTT Alapszabály	Rendezvényei
Geod.Kart.lap	MFTTT kiadványai	EMT kapcsolat
Szervezeti felépítése közgy	60 éves az MFTTT	GKEAlakuló
GKE 25 éves	MFTTT Facebook	

Emlékkönyv a MFTTT 50 éve évfordulójáról
(274 oldal)

<https://itf.njszt.hu/objektum/emlekkonyv-a-mfttt-50-eve-efodulojarol>

Kiválasztott, térinformatikai vonatkozású tartalmak bemutatása. **Rendezvények**

Az iTF rendezvény-gyorskeresőjében 72 térinformatikai rendezvény szerepel

<https://itf.njszt.hu/rendezveny-gyorskereso/>

Az iTF „**Nagy Számítástechnikai Műhelyek**” sorozata keretében a **'térinformatika műhelyei'** is sorra kerültek az NJSZT iTF, a HUNAGI és a BME Építőmérnöki Kar szervezésében 2022. június 24-én Szöveg

Dömölki Bálint	A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig - megnyitó előadás	
Szabó György.	Első lépések a "rögös úton"	
Remetey-Fülöpp Gábor	A nemzetközi kapcsolatok szerepe a térinformatikai tudástranszfer alakulásában	
Sikolya Zsolt	Szemelvények az üzleti, akadémiai, civil és közszféra térinformatikai együttműködéséből az ezredforduló környékén	
Barkóczy Zsolt	Térinformatika megjelenése a kormányzati, önkormányzati döntéstámogatásban	
Baranyi Péter Cservenák Róbert	A térinformatikától a TÉR-informatikáig - Miénk a tér?	
Niklasz László	A honi térinformatika kezdetei - digitális alaptérkép, térinformatikai alkalmazások a földügyi- és a honvédelmi igazgatás területén, okos város	
Prajczér Tamás	A szoció-ökonómiai információk beépülése a térinformatikába	
Szabó György	A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig körkérdéses fórum	

AZ NJSZT EGYIK CÉLKITŰZÉSE A SZAKMAI MŰLT ÖRÖKSÉGÉNEK MEGŐRZÉSE. AZ iTF TÁRHÁZ TARTALMA. GYARAPODÁSA ÉVI 10 %-OS

Havass Miklós találkozása a 'GIS atyjával' a 80-as években. A GIS jellemzői akkor, és a téradat-infrastruktúrák sajátosságai ma

A KAPCSOLATÉPÍTÉS CÉLJA A HAZAI MŰHELYEK LÁTTATÁSA ÉS A KÜLFÖLDI JÓ GYAKORLAT HAZAI MEGISMERTETÉSE

Önkormányzati és szakági alkalmazások, az együttműködések kormányzati formái, NTIS elemei és javaslati, adatszolgáltatási-projektek

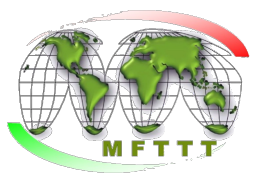
A SIKER ZÁLOGA A SZABÁLYOZÁS, SZABVÁNYOK, ADATOK, KÉPZETT SZAKEMBEREK AZ INTEROPERABILITÁS, A FEJLŐDÉS: KAPCSOLT ADATOK, 3D, BIM, MI, integráció az iIT-be. ORSZÁGOS eTR, eKÖZMŰ, TeIR.

Az adatok közös nevezője a tér. A hazai alkalmazások módszertani sajátosságai és kritikája a számítógéppel segített tervezésben

EGY FEJLESZTŐ, MAJD KORMÁNYZATI ÉS VÁLLALKOZÓ MENEDZSER, ÖNKORMÁNYZATI TANÁCSADÓ VISSZATEKINTÉSE A KEZDETEKIG

Az üzleti térinformatika fejlődésének bemutatása 1990 és 2022 között, feladatmegoldások és az új elemek felvillantásán keresztül

NYOMATÉKHIÁNY. AMI SZÜKSÉGES: PIACBARÁT ADATPOLITIKA, TÉRTUDATOSABB DÖNTÉSI KULTÚRA, EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÉSZSÉG

Kiválasztott, térinformatikai vonatkozású tartalmak bemutatása.

Könyv

Szabó Szilárd – Kummert Ágnes:

A térinformatika személyiségei. Interjúkötet, ITF Térinformatika-történeti Füzetek

<https://itf.niszt.hu/objektum/a-terinformatika-szemelyisegei/>

Az interjúk zöme a Térinformatika c. lap 2002-2005 közötti számaiban jelent meg. Jelen kötet a 2024-es bővített kiadás.

Az interjúkat a lap főszerkesztője és munkatársa készítették a térinformatikai piac szereplőivel és néhány kiemelkedő nemzetközi szakértővel, cégvezetővel, köztük a GIS atyjával Roger Tomlinsonnal

További 1-1 interjú készült: Riegler Péter, Tihanyi László, Tóth Mária, Trupka Zoltán

Az interjúkból kirajzolódik a térinformatika hazai és nemzetközi múltja, a térinformatikai alkalmazások fejlesztőinek és művelő-

Kormányza

Csapodi Csaba
Horváth Gábor
Niklasz László
Sikolya Zsolt
Winkler Péter

Akadémia, Oktatás

Barsi Árpád,
Csemniczky László
Detrekői Ákos
Faragó Zsolt
Havass Miklós
Klinghammer István
Márkus Béla

Civil

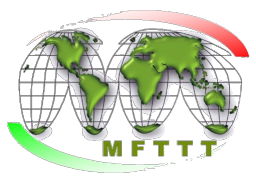
Berenicei Rezső
Remetey-Fülöpp Gábor

Vállalkozói szféra

Blénessy László,
Fazekas Zoltán
Göndöcs Péter
Kákonyi Gábor
Rudolf Péter
Sass Tibor
Siegler Vera
Sik András
Simon Sándor
Szentpéteri László
Szép János
Szilágyi János
Tenke Tibor

Külföldiek

Dangermond, Jack
Esri
Ferguson, C. Warren
Smallworld
Lončarić, Boran
Esri Magyarország
Mayer, Walter
PROGIS
McLaren, Robin
Know Edge
Ormeling, Ferjan
ICA
Pulusani, Preetha
Intergraph
Snauwaert, Dirk
Tele Atlas
Tomlinson, Roger
Kanada

Kiválasztott, térinformatikai vonatkozású **tanulmány** bemutatása

Havass M., Remetey-Fülöpp G., Szabó Sz.

A térinformatika alkalmazásainak áttekintő története Magyarországon

<https://itf.njszt.hu/objektum/a-terinformatika-alkalmazasainak-attekinto-tortenete-magyarorszagon>

Tartalma

1. A térinformatika születése, alapjai 7-8. pp.
2. A térinformatika kialakulásának előzményei Magyarországon 9-35. pp.
3. A térinformatika hazai kibontakozásának fő szereplői 36-68. pp.
4. A térinformatika alkalmazásai, kutatás-fejlesztési programok 69-185. pp.
5. A szakmai közélet szerveződése 197-207. pp.

Az iTA Írások rovatában megjelenő online tárlat háttér tanulmányaként legyen kiinduló!

Kiegészíthető, javítható, bővített-javított új kiadás is tervbe vehető.

A munkát szakértői tanáccsal, észrevételekkel segítették: Bali Ibolya, Büttner György, Csemez Attila, Csemniczky László, Hargitai Péter, Henkel Tamás, Kátai Attila, Keringer Zsolt, Kosztra Barbara, Lábó Eszter, Luczek Sándor, Maucha Gergely, Márkus Béla, Medvig Attila, Megyery Károly, Niklasz László, Pásztor László, Prajczér Tamás, Sikolya Zsolt, Sulyok István és Tölgyesi László.

A kötetet lektorálták Barkóczy Zsolt, Domokos György, Mihály Szabolcs és Tenke Tibor.

- E tanulmány az iTF felkérésére 2003-ban elkészült két kézirat egyike. A másik Mihály Szabolcs, Niklasz László: **A térinformatika kezdetei Magyarországon 1973-2023**
- E tanulmány szándéka a múltmegőrzés, első lépésként egy áttekintő összefoglalás az események gyűjtésével, de azok elemzésének igénye nélkül.
- **Forrásai:** Térinformatika lap, HUNAGI digitális anyagai, RFG Napló, Geodézia és Kartográfia folyóirat, továbbá a gita, HUNGIS, MFTTT, NJSZT, GISopen konferenciái.
- **Szövegezésben helyenként közreműködtek** Jancsó Ferencné, Mihály Szabolcs, Rudas Pál, Selinger Sándor, Siegler Vera, Tenke Tibor.
- **Az MTA Könyvtár és Információs Központ részéről** Holl András és munkatársai nyújtottak segítséget.

A Képtár albumai

- [Magyar Számítástechnikatörténeti Mozaikok](#) 1290
 - [Az NJSZT története képekben](#) 362
 - [Az Informatikatörténeti Fórum \(iTF\) archívumából](#) 649
 - [HTE TIPIK/Projektmenedzsment Fórum](#) 3
 - [Gyűjtemények, kiállítások](#) 198
 - [Arcképek](#) 228
 - [Térinformatikai arcképcsarnok](#) 184
 - [Vegyes Események](#) 132
 - [Híres emberek](#) 19
 - [Támogatóink képei](#) 4040
 - ...
 - [Remetey F. Gábor fényképei](#) 3456
 - [Műholdas távérzékelés](#) 900
 - [Térinformatika](#) 1571
 - [Digitális Föld](#) 370
 - [Földügyi, térképészeti, agrár- és környezeti informatika](#) 519
 - ...
 - [iTF Események Fényképeinek Raktára](#) 27
 - [Térinformatika fotók - Garami Péter](#) 27
- Összesen 6240 fotó (2026.03.28)

A bemutatott al-albumok

- **Az NJSZT Informatika-történeti Fórum Képtár projektvezetője, Havass Miklós gyűjteménye a térinformatika hazai szereplőiről**
- **Remetey-Fülöpp Gábor által az elmúlt hat évtizedében készített, annotált amatőr felvételeinek gyűjteményes összeállításán dolgozik. A jelenlegi tartalom: hazai és külföldi példaképek, pályatársak, partnerek, továbbá szakmai események, termékek, valamint kiadványok és előadásanyagok címlapjai. Lefedett szakterülek: *Műholdas távérzékelés, Térinformatika, Digitális Föld, és Földügyi informatika***

Az albumok tartalma szűrők (szó, címke, idő, esemény, szerző...) használatával kereshető

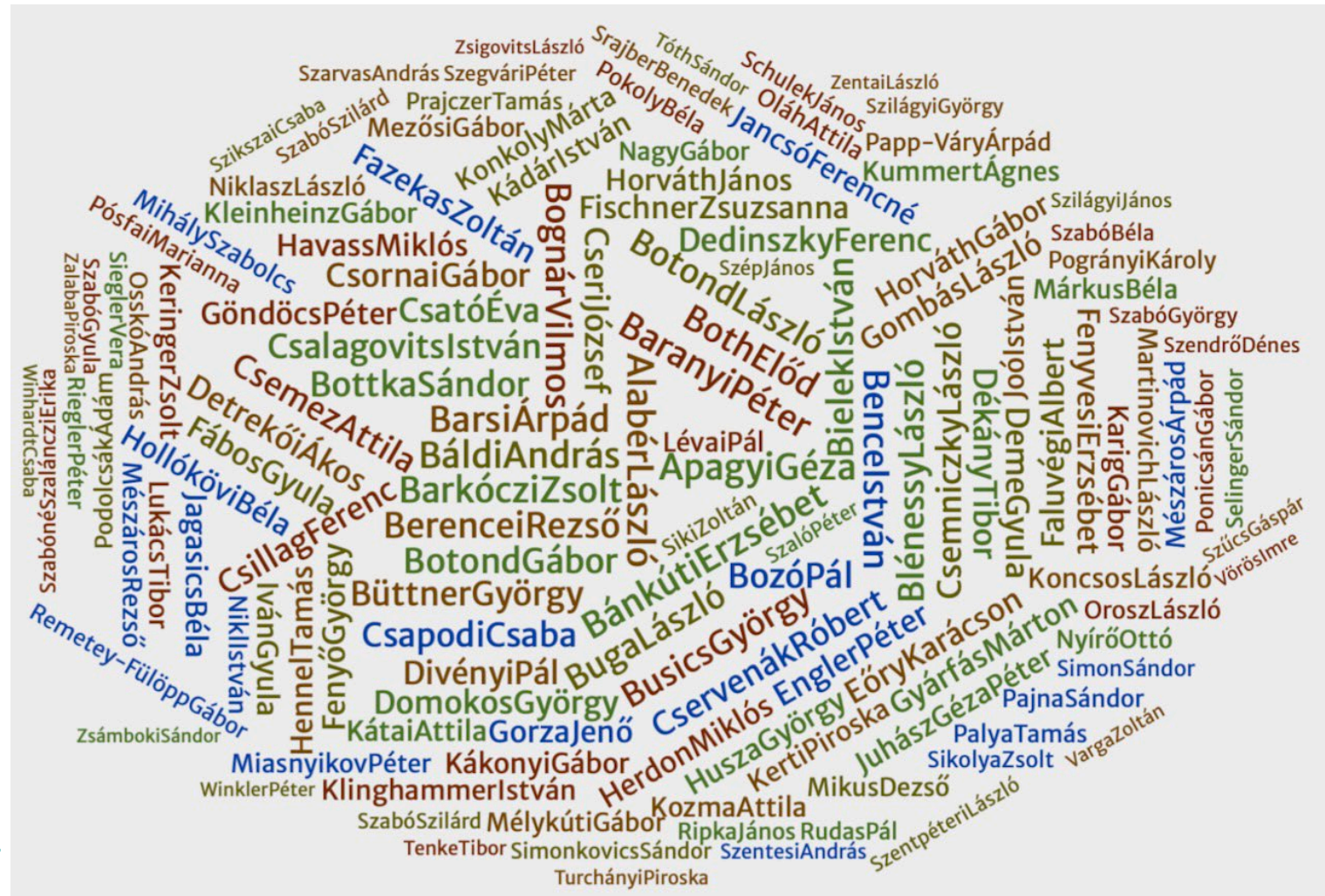
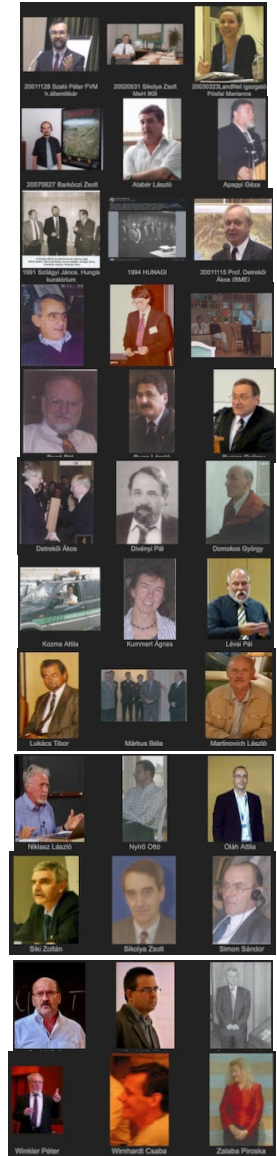

A térképektől a digitális Földig vezető rögös út – A magyar térinformatika a kezdetektől napjainkig c. iTF térinformatikai konferencia előadói. Garami Péter fotója 2022.06.22. BME K épület

Az arcképcsarnokról

- A térinformatikai szakterület hazai szereplői a kormányzati, akadémiai, oktatási, vállalkozási és civil szférából
- Jelenleg 184 fotó, (2026.03.24)
- Tartalma eddig a Térinformatika c. folyóirat képeire és Remetey-Fülöpp Gábor fotóira alapozott.
- Bővíthető!
- A hazai térinformatikára hatást gyakorló külföldi szakemberek, partnerek: <https://keptar.njszt.hu/index.php?category/1298>

Mintavétel az Arcképcsarnok fotóiból

<https://keptar.njszt.hu/index.php?category/terinformatika>

900 kép, ebből 768 RFG fotó
(2026.03.22)

Az időszak: 1970-2026

- **Jellemzően a távérzékelés és földmegfigyelések kibontakozása**
- **Magyar részvétel a Nemzetközi Fotogrammetriai és Távérzékelési Társaság vezetőségének munkájában ISPRS 1992-2006**
- **Részvételünk a műholdas földmegfigyelések információs rendszereivel és szolgáltatási infrastruktúráival kapcsolatos fejlesztések és alkalmazások folyamatos követésében, hazai eredmények láttatása ESA EARTHNET 1982-1991, CEOS WGISS 2006-2020**
- **A gyűjtött ismeretek továbbadása FÖMI, MFTTT, FM, MŰI, ÜTT, MŰI, F-T-K, GISopen, HUNAGI/RFG Napló blog**
- **Részvételek transzatlanti, EU-s és régiós projekt eseményeken**
- **Kormányközi együttműködések találkozói (Interkozmosz, SZOGSZ, FAO-FM, USDA-FM, GEO EO4SDG)**

A külföldi eseményeken a részvételt a következő intézmények támogatták:
FÖMI, FVM, OMFB, IKT, MŰI, MFTTT, HUNAGI, KKM, EU, EUROGI, GSDI

Eseménykörök, közösségek előfordulási gyakoriságai

• RS (távérzékelés)	281
• EO (földmegfigyelés)	273
• WGISS	200
• ISPRS	149
• GEO	161
• ESA	83
• HUNAGI	80
• FÖMI	73
• NASA	70
• GSDI	48
• MTA	47
• FM	45
• MANT	39
• ÜTT	34
• Farkas Bertalan	34
• JRC	30
• DLR	30
• Űrhajósok	28
• MŰT	21
• OMSZ	20
• NJSZT	20
• COPERNICUS	19
• HUNSPACE	18
• HUNOR	18
• EUROGI	16

Az iTF képtár **térinformatikai** vonatkozású eseményképei

1571 kép, ebből 1423 RFG fotó
(2026.03.20)

A időszak: 1970-2018

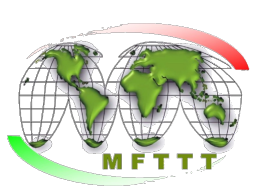
- **Jellemzően a térinformatikai fejlesztések és együttműködések kibontakozása**
- **A Magyar Térinformatikai Társaság (HUNAGI) hazai és nemzetközi kapcsolatépítése akadémiai, kormányzati, ipari és civil szervezetekkel 1994-2015**
- **Az Európai Térinformatikai Ernyőszerkezet (EUROGI) és vezetése eseményei 1994-2015**
- **A Globális Téradat Infrastruktúra Társulás (GSDI) és vezetése eseményei 1996-2018**
- **Kormányzati, transzatlanti, EU-s és régiós projektek eseményei**
- **A gyűjtött ismeretek továbbadása FÖMI, MFTTT, FM, MŰI, ÜTT, MŰI, F-T-K, GISopen, Geodézia és Kartográfia, Térinformatika, HUNAGI/RFG Napló**
- **projekt együttműködések eseményei Interkozmosz, SZOGSZ, FAO-FM, USDA-FM, GEO EO4SDG**

A külföldi eseményeken a magyar részvételt a következő intézmények támogatták: FÖMI, FVM, OMFB, Geometria, MFTTT, HUNAGI, EUROGI, GSDI

Eseménykörök, közösségek előfordulási gyakoriságai

• HUNAGI	353
• EUROGI	306
• SDI	271
• GSDI	190
• térinformatika	133
• Projekt	115
• INSPIRE	95
• FVM	94
• FÖMI	85
• JRC	53
• BME	49
• HUNGIS	48
• GIS/LIS	44
• eSDI-Net+	44
• TAMA	42
• FIG	41
• Parlament	39
• FOSS4G	39
• FVM FTF	36
• Esri	36
• imaGIne	34
• NyME	32
• GITA	30
• NJSZT	26
• EC DG	29
• ÓE ARMK	28

<https://keptar.njszt.hu/index.php?/category/1298>

Az iTF képtár **Digitális Föld** vonatkozású eseményképei

A Digitális Földért Nemzetközi Társaság (ISDE) idővonala 2003 és 2019 között és a Digitális Föld koncepció alakulásának egyes mérföldkövei

Al Gore: EO Partnership for Global Change 1990
(FVM, HUNAGI)

Digital Earth Initiative Al Gore 1998
HUNAGI részvétel a megismertetésben

Részvétel a kezdeményezésben 2003-
(HUNAGI, FÖMI, CELK Center, BCE, KRF, MFTTT)
ISDE megalakulása 2006 HUNAGI tagsággal

Next Generation of Digital Earth 2008
HUNAGI részvétel a megismertetésben

Digital Earth Vision 2020, 2030
HUNAGI, MFTTT közreműk., publ. PNAS, IJSDIR

Int'l J of Digital Earth
Szerk.Biz. Publ. (HUNAGI, MTA TAKI, Debr.Egy.)

Int'l J of Big Earth Data
Véleményezés, publ. (HUNAGI, MFTTT WG4SDG)

Manual of Digital Earth
<https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-32-9915-3>

370 kép, ebből 332 RFG
fotó (2026.03.20)

Digital Earth Summit
(DES) események
előfordulási gyakoriságai

DES 2008 Potsdam	32
<i>Geoinformatika a globális változás kutatásának eszköze</i>	
DES 2010 Nessebar	19
<i>Digitális Föld a társadalom szolgálatában. Információ-megosztás és tudásépítés</i>	
DES 2014 Nagoya	21
<i>A Fenntartható fejlődésért - Digitális Föld az oktatásban</i>	
DES 2016 Peking	31
<i>Digitális Föld a Big Data korában</i>	

International Society for Digital Earth események előfordulási gyakoriságai

- 2003 **ISDE-3** Brno **6**
A globális fenntarthatóság információs erőforrásai
- 2005 **ISDE-4** Tokió **18**
Digitális Föld – globális közjav
- 2007 **ISDE-5** Berkeley **17**
A Digitális Föld gyakorlattá tétele
- 2009 **ISDE-6** Peking **15**
Működésben a Digitális Föld
- 2011 **ISDE-7** Perth **16**
Tudás generálás
- 2013 **ISDE-8** Kuching **15**
Tudás átalakítása fenntartható gyakorlattá
- 2017 **ISDE-10** Sydney **5**
Jövők a digitális átalakítás
- 2019 **ISDE-11** Firenze **55**
Digitális Föld az átalakult társadalomban
- 2021 **ISDE-12** Salzburg **2**
Digitális Föld a fenntartható társadalom szolgálatában

ISDE URL: <https://www.digitalearth-isde.org>

<https://keptar.njszt.hu/index.php?/category/1299>

Döntően 1990-2014 között:

**519 kép, ebből 410 RFG fotó
(2026.03.20)**

- **Jogszabály-, oktatás- és intézményfejlesztési események**
MDPR, INSPIRE,...
- **Technológiafejlesztések és alkalmazások eseményei**
KuK utódállamok, NKP, DAT, MSZ828,...
- **Az EU első kataszteri műhelye**
JRC-FVM-HUNAGI szervezésben
- **A szakágazati EU harmonizációs program**
NPAAC végrehajtása. NÖVMON, MEPÁR, CwRS...
- **A földhivatali Phare számítógépesítés kezdeti szakaszának eseményei**
- **Birtokpolitikával összefüggő nemzetközi bilaterális projektek**
TAMA, TALC, ACE,...
- **Az EU égisze alatt futó nemzetközi projektek találkozási**
OLLO, SDILA, PRONET, LIME, Nature SDIplus,...
- **Civil, ágazatközi és nemzetközi multilaterális és intézményközi együttműködések eseményei**
MFTTT, MAGISZ, HUNAGI, FIG, WPLA, CERCO EuroGeographics, PCC, BEV, JRC, DLG, AKI, BCE
- **Világbanki kiválósági regionális földügyi tudásközpont eseményei**
LandNet, CELK Center (FVM FAO Világbank FÖMI HUNAGI)

Eseménykörök, közösségek előfordulási gyakoriságai

MÉM+FM+FVM	218
Projekt	91
FVM FTF	73
MOLA + WPLA	73
LandNet CELK	67
FÖMI	60
Földügyi	58
UN ECE	47
Phare	44
TALC	40
FAO	37
Térképész	33
FIG	31
TAMA	31
BEV	30
PCC	27
Világbank WB	27
HUNAGI	27
Földhivatal	26
InterGEO	25
ENSZ	17
BME	12
MFTTT	10
DLG	10
JRC	9
MAGISZ	9

Az NJSZT iTF dokumentumszerver tartalmának élettartama

Időtáv:

- A jelenlegi iTF szerkesztőség működése alapján kb. 10 év;
- Az NJSZT fenntartói képessége alapján 20-50 év;
- Működik egy „örökkévalósági projekt”: évente egy-egy iTF dokumentumszerver példány feltelepítése az MTA digitális repozitóriumába, ami egy nemzeti intézmény 100-200 éves távlattal
- Elképzelés van az Országos Széchényi Könyvtárral (OSZK) való együttműködés megvalósításra.

Örökkévalósági projekt:

*Dömölki Bálint és Havass Miklós, Langer Tamás és Holl András (2025): **Az NJSZT Informatikatörténeti Fórum honlapjának megőrzése az "örökkévalóság" számára.***

NETWORKSHOP 2025 : 34. Országos Informatikai Konferencia, 2025. május 13–15., Széchényi István Egyetem, Győr, <https://real.mtak.hu/229678/>

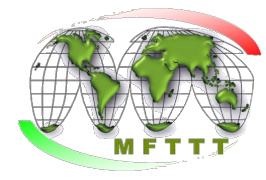
Kérdés:

Mit kell tenni azért, hogy az iTF dokumentumszerverén szereplő adatok/információk minél tovább megmaradjanak és legyenek elérhetők az utókor számára?

A NJSZT iTF közös projektet („örökkévalóság” projekt néven) indított a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ (MTAK) intézménnyel, amely során az iTA teljes tartalma megfelelő formában elhelyezésre került az MTAK repozitóriumában.

Havass Miklós közlése szerint (2026.04.16) a képtár tartalmát időről-időre tárolja egy szervezet is: https://web.archive.org/web/20260000000000*/keptar.njszt.hu

- A. Az NJSZT Információtörténeti Fórum és Adattár és annak Térinformatikai szegmense gazdagítja és növeli a földmérés, térképészet, távérzékelés és térinformatika területén működő szakemberek, kutatók és oktatók munkáját. **Éljenek az iTF és Adattár nyílt elérhetőségének lehetőségével.**
- B. Az iTF és az Adattár nyitott: a Szerkesztőség **várja és fogadja a szakma olvasóitól a kiegészítő, helyesbítő információkat, újabb dokumentációk benyújtását.** <https://itf.njszt.hu/kapcsolat/>
- C. Igazodni kell ahhoz, hogy Szakterületünkön (is):
1. Felfokozott környezeti, társadalmi és gazdasági aktivitás és információrobbanás jellemzi korunkat sok eredménnyel a jövő formálása céljából (kutatások, publikációk, adatgyűjtések, feldolgozások, találmányok, alkotások, alkalmazások);
 2. Internet hálózatok és nagyteljesítményű keresőmotorok világát éljük, ahol magunkat ajánlhatjuk és mások eredményeit hasznosíthatjuk.
 3. A Big Data és az MI irányzatok teret nyernek szakterületünkön: szolgáltatói, alkalmazói és alkotói vagyunk.
 4. A gyakorlatban jól működnek és világtrendet képviselnek a nyílt hozzáférésű (Open Access) aktív archívumok és adattárak (repozitóriumok). Használatuk elvárás ma már
 - a jövő történeti kutatói számára,
 - az emberek tájékoztatására,
 - új tudás és ismeretek létrehozása céljából,
 - a Big Data és az MI irányzatok működtetése céljából,
 - a környezet, a szociális és gazdasági élet fenntarthatóságának nyomon követése, elemzése és megvalósítása érdekében.
- D. **A térinformatika, távérzékelés és földmérés hazai intézményeiben Nyílt hozzáférésű, Időálló, Indexelt, Metaadatokkal ellátott Intézményi/Szakági Dokumentumszerverek és Adatbázisszerverek működtetése és összekapcsolása időszerű feladat.**

Köszönetnyilvánítás

Érdekeink kölcsönös jellegére is tekintettel, köszönetet mondunk

Az **NJSZT iTF Vezetőségének**

az iTF adattári tartalom szervezéséért, gondozásának irányításáért és térinformatikai részterület támogatásáért

Havass Miklósnak, az iTF Vezetőség tiszteletbeli elnökének

az előadás kezdeményezéséért és az iTF Adattárban térinformatikai tárgyú dokumentumok iTF Adattárban történő elhelyezésének segítségével, a szerkesztőbizottság tagjaival való kapcsolatok egyengetéséért,

Megyery Károlynak, az iTF Szerkesztősége tagjának

az előadás lelkiismeretes hirdetéséért, az előadást támogató anyagok prezentálásáért, a dokumentumok iTF Adattárban történő elhelyezésében és gondozásában való részvételéért

Bárány Sándornak, az iTF Szerkesztősége tagjának

a nagy mennyiségű informatikai tárgyú képi anyagaink iTF Adattárban történő elhelyezésében és gondozásában való részvételéért

Tokaji Nagy Erzsébetnek az iTF projekttitkárának

az iTF füzetek Adattárban történő elhelyezésének gondozásáért

Repozitórium

A **repozitórium** egyetemeken és kutatási intézményekben működő dokumentumszerver, amely tudományos anyagok archiválására és világszerte díjmentes hozzáférhetővé tételére szolgál. Feltárja a feltöltött dokumentumokat, összekapcsolja a meglévő adatbázisokkal, és lehetőséget ad arra, hogy a különféle repozitórium-indexelő rendszerek a feltöltött anyagokat hatékonyan bekapcsolják a világ tudományos vérkeringésébe.

Big Data irányatról:

A Big Data fogalma alatt azt a komplex technológiai és szervezeti környezetet értjük, amely meghatározott célokkal lehetővé teszi azon hatalmas, nagy sebességgel keletkező vagy változó, rendkívül változatos formátumú adatállományok begyűjtését, tárolását, feldolgozását, elemzését és célirányos felhasználását, az adatokban rejlő érték kinyerését.

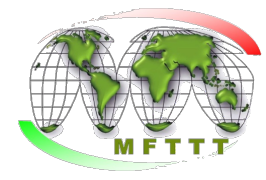
Földmegfigyelések és térinformációk terén a Big Data irányzat hangsúlyos.

A komplex technológiai és szervezeti környezet értelmezése:

- *Formailag*: szoftverek, hardverek és hálózati modellek, adatok, szakmai tudás és szervezeti rendszerek;
- *Tartalmilag*: archivált adathalmazok, tudás- és ismerethalmazok és –összefüggések, valamilyen rendszerességgel gyűjtött tudás- és állapotjelző kutatási jelentések, továbbá cikkek és vitaanyagok, intézményi, interdiszciplináris és ágazatközi együttműködési platformok és az azokat jellemző leírások.

Mesterséges intelligenciáról

A mesterséges intelligencia olyan, ember alkotta rendszerek (adatok, tudás és tartalomipar, algoritmusok, gépek) összessége, amelyek bizonyos szempontból képesek gondolkodni és tanulni. Meghatározott feladatokat hajtanak végre, adatokat elemeznek, osztályoznak, problémákat oldanak meg, döntéseket hoznak, mintákat ismernek fel vagy előrejelzéseket készítenek. Előre meghatározott szabályok és algoritmusok alapján működnek. Rendkívül széleskörű, sokféle és nagy mennyiségű, térben és időben nem korlátozott kiterjedésű digitális tartalmat, ill. információt használ inputként.

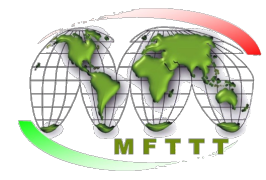

Függelék – Rövidítések feloldása 1/2

ACE	Az EC Közép-Európai Földpiaci projektje 1997-1998
AKI	Agrárgazdasági Kutató Intézet
ARMK AMK	Alba Régia Mérnöki Kar
BCE	Budapesti Corvinus Egyetem
BEV	Az osztrák Szövetségi Mérésügyi és Földmérési és Hivatal
BME	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
CELK	Közép-európai Földügyi Tudásközpont
CEOS	Földmegfigyelési Műholdak Bizottsága
CERCO	Az Európa Tanács Földmérési Szervezeteket tömörítő bizottsága (-2000)
CEU	Közép-európai Egyetem
COPERNICUS	Az EU komplex földmegfigyelési programja
CwRS	Távérzékeléssel történő ellenőrzés (Közös Agrárpolitika)
DAT	Digitális Alaptérkép
DLG	Holland Birtokrendezési Szolgálat
DLR	Német Légi- és Űrhajózási Hivatal
EARTHNET	Az ESA földmegfigyelési célú űrfelvételek szolgáltató hálózata
EC	Európai Bizottság
ELTE	Eötvös Lóránd Tudományegyetem
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
EO4SDG	GEO földmegfigyeléssel a fenntartató fejlődési célokért munkacsoport
ESA	Európai Űrügynökség
eSDI-Net+	Téradat infrastruktúra módszerfejlesztési hálózat EU projekt (2008-09)
Esri	Vezető cég a térinformatikai rendszerek kereskedelmi hasznosításában
EU	Európai Unió
EuroGeographics	Nemzeti földmérési és térképészeti hivatalok európai szervezete (2000-)
EUROGI	Európai nemzeti/regionális térinformatikai szervezetek ernyőszervezete

F-T-K	Fény-Tér-Kép, a GeoX cég évenkénti konferenciája
FAO	Az ENSZ Élelmezésügyi és Földművelésügyi Szervezete
FIG	Földmérők Nemzetközi Szövetsége
FM	Földművelésügyi Minisztérium (1990-1998, 2014-2018)
FOSS4G	Szabad- és nyíltforrású térinformatikai
FÖMI	Földmérési és Távérzékelési Intézet
FTF	Földügyi és Térképészeti főosztály (FVM)
FVM	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (1998–2010)
GEO	Az ENSZ genfi székhelyű Földmegfigyelések Csoportja
GEO	Az ÓE AMK (korábban NyME) Geoinformatikai Intézete
GIS/LIS	Földrajzi/Földügyi Információs Rendszer
GISopen NyME	A székesfehérvári ÓE AMK GEO és jogelődje évenkénti konferenciája
GITA (-H)	Az amerikai térinformatikai és technológiai társulás (partner) szervezete
GSDI	Globális téradat infrastruktúra (társulás)
HUNAGI	Magyar Térinformatikai Társaság
HUNGIS	A Magyar Térinformatikáért Alapítvány
HUNOR	Magyar Űrhajós Program
HUNSPACE	Magyar Űripari Klaszter
IJSDIR	JRC periodika a Téradat infrastruktúra kutatások témakörében
IKT	Interkozmosz Tanács Budapest (-1989)
imaGIne	Az EUROGI nagyszabású térinformatikai konferenciája Berlinben (2014)
INSPIRE	Az EU téradatok megosztása tárgyú jogszabályalkotása
InterGEO	Európa vezető német földmérési-térinformatikai szakkiállítása
ISPRS	Nemzetközi Fotogrammetriai és Távérzékelési Társaság
ITA	Informatikatörténeti Adattár
IVSZ	Szövetség a Digitális Gazdaságért
ITF	Az NJSZT Informatika-történeti Fóruma

Függelék – Rövidítések feloldása 2/2

JRC	Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja
KKM	Külgazdasági és Külügyminisztérium
KRF	Károly Róbert Főiskola
LandNet	FVM és Világbank Regionális Földügyi Központja (később CELK Center)
LIME NyME	Földügyi információ-menedzsment vezetőknek EU projekt (1999-2001)
MAGISZ	Magyar Agrárinformatikai Szövetség
MANT	Magyar Asztronautikai Társaság
MDPR	Tulajdonjog kezeléssel kapcsolatos világbanki-EU-ENSZ konferencia
MÉM	Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium
MEPÁR	Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer
MFTTT	Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság
MOLA	Földügyi szakirányítási tisztségviselők találkozója
MSZ828	Magyar Szabványügyi Hivatal 828. Térinformatikai Munkacsoport
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
MŰI	Magyar Űrkutatási Iroda
MŰT	Magyar Űrkutatási Tanács
NAK	Nemzeti Agrár Kamara
NASA	Amerikai Nemzeti Repülés- és Űrkutatási Ügynökség
NatureSDIplus	Legjobb SDI gyakorlat a természetvédelemben EU projekt
NJSZT	Neumann János Számítógéptudományi Társaság
NKP	Nemzeti Kataszteri Program
NÖVMON	Növénymonitoring program
NPAAC	A Közösségi vívmányok átvételének nemzeti programja

NyME	Nyugat-Magyarországi Egyetem
ÓE	Óbudai Egyetem
OLLO NyME	Nyitott oktatás a földhivatalok számára (EU projekt)
OMFB	Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
OMSZ	Országos Meteorológiai Szolgálat
PCC	Állandó Kataszteri Bizottság EU nemzeti kataszteri szervezetek társulása
Phare	Az EU előcsatlakozási alapja, a tagjelöltek gazdasági felzárkóztatására
PNAS	Az amerikai Nemzeti Tudományos Akadémia Közleményei
PRONET NyME	Térinformatikai adatok elérése az Interneten EU projekt (1997-1999)
SDI	Téradat infrastruktúra
SDILA NyME	Földügyi irányítás személyzetének továbbképzése EU projekt (1999-01)
SZOGSZ	Szocialista Országok Geodéziai Szolgálatainak együttműködése
TAKI	ma: Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani és Agrokémiai Intézete
TALC	Holland-magyar birtokrendezési módszertani együttműködés (2003-05)
TAMA	Német-magyar birtokrendezési módszertani együttműködés (2000-02)
TÁMELL	(Agrár) TámogatásEllenőrzés
TGT	ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék
UN ECE	ENSZ Európai Gazdasági Bizottság
USAID	Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége
USDA	Az Egyesült Államok Agrárminisztériuma
ÜTT	Űrkutatási Tudományos Tanács
VINGIS	Szőlőtermesztési térinformatikai rendszer
WG4SDG	MFTTT Fenntartható fejlődési Célok Munkacsoportja
WGISS	CEOS Információs Rendszerek és Szolgáltatások munkacsoportja
WPLA	UN ECE Földügyi Szakigazgatások munkaközössége